

KIRSAL KALKINMADA YEREL
YÖNETİMLERİN ROLÜ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA: ŞANLIURFA
İLİ BOZOVA İLÇESİ ÖRNEĞİ

Editörler

Mehmet Reşit SEVİNÇ

Songül AKIN

Yazar

İlhan ZİRO

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Yayınevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitap "Kırsal Kalkınmada Yerel Yönetimlerin Rolü Üzerine Bir Araştırma Şanlıurfa İli Bozova İlçesi Örneği" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ISBN 978-625-375-612-3	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı Kırsal Kalkınmada Yerel Yönetimlerin Rolü Üzerine Bir Araştırma Şanlıurfa İli Bozova İlçesi Örneği	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editör Mehmet Reşit SEVİNÇ ORCID iD: 0000-0002-0617-7822	Yayıncı Sertifika No 47518
Songül AKIN ORCID iD: 0000-0002-3543-7806	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yazar İlhan ZİRO ORCID iD: 0009-0002-8049-6474	Bisac Code SOC015000
	DOI 10.37609/akya.3786

Kütüphane Kimlik Kartı
Ziro, İlhan.

Kırsal Kalkınmada Yerel Yönetimlerin Rolü Üzerine Bir Araştırma Şanlıurfa İli Bozova İlçesi Örneği / İlhan Ziro; ed. Mehmet Reşit Sevinç, Songül Akın.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
86 s. : çizelge. ; 135x210 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253756123

GENEL DAĞITIM
Akademisyen YAYINEVİ A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
BM	: Birleşmiş Milletler
BoD	: Benefit of the Doubt
DEGURBA	: Kentleşme Derecesi
MAKS	: Mekânsal Adres Kayıt Sistemi
RSDI	: Rural Sustainable Development Index
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UNDP	: United Nations Development Program
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
1.1. Kalkınma	3
1.2. Kırsal Kalkınma ve Önemi	5
1.3. Yerel Yönetimler	9
1.3.1. Yerel Yönetimler ve İlkeleri.....	9
1.3.2. Türkiye’de Yerel Yönetimler	11
1.4. Yerel Yönetimlerin Kırsal Kalkınmadaki Rolü.....	14
1.4.1. Altyapı ve Temel Hizmetlerin Geliştirilmesi.....	14
1.4.2. Tarımsal Destekler ve Yerel Ekonominin Güçlendirilmesi.....	15
1.4.3. Kooperatifçilik ve Kırsal Örgütlenmenin Desteklenmesi.....	16
1.4.4. Sosyal Hizmetler	17
1.4.5. Eğitim, Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri.....	18
1.4.6. Çevresel Sürdürülebilirlik ve Doğal Kaynakların Korunması.....	19
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	20
3. GEREÇ ve YÖNTEM	34
3.1. Araştırma Sahası	34
3.2. Anket Formu	35
3.3. Örneklem	36
3.4. Verilerin Analizi	37
4. BULGULAR.....	38
4.1. Demografik Bulgular	38
4.2. Ekonomik Bulgular.....	42
4.3. Yerel Yönetimin Sunduğu Hizmetlere İlişkin Memnuniyet Düzeyi.....	45
4.3.1. Altyapı ve Temel Hizmetler	45

4.3.2. Tarımsal Destekler ve Yerel	
Ekonominin Güçlendirilmesi.....	47
4.3.3. Kooperatifçilik ve Kırsal	
Örgütlenmenin Desteklenmesi.....	50
4.3.4. Sosyal Hizmetler	53
4.3.5. Eğitim, Yayın ve Danışmanlık Hizmetleri.....	56
4.3.6. Çevresel Sürdürülebilirlik ve Doğal	
Kaynakların Korunması.....	59
4.4. Yerel Yönetimlerden Beklentiler	62
5. TARTIŞMA	65
6. SONUÇLAR.....	68
7. ÖNERİLER	70
KAYNAKLAR.....	73

KAYNAKLAR

- Abacı, N. İ. (2022). Samsun İlinde Tarım Danışmanlarına En Çok Danışılan Konuların Belirlenmesi. *Tarım Ekonomisi Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 144-155.
- Abacı, N. İ. (2023). Amerika'da Tarımsal Yayımlar Sistemi ve Türkiye Açısından Bazı Değerlendirmeler. *Tarım Ekonomisi Araştırmaları Dergisi*, 9(EKS), 62-79. <https://doi.org/10.61513/tead.1388584>
- Akıymaz, B. (1998). Milli Egemenlik Kavramının Gelişimi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(2). <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ahbvuhfd/issue/48138/608878>
- Altıntaş, B., Özdemir, H. Ö., ve Atıg, Ş. (2024). Süt İşletmelerinin Pazarlama Stratejileri ve İşletme Yöneticilerinin Örgütsel Davranışları Üzerine Bir Alan Araştırması [Bildiri Sunumu]. 2. Bilsel International Sur Scientific Researches Congress, Diyarbakır. 11-24.
- Argunhan, B. (2022). İstanbul Şehremaneti (1855-1858). *Kırıkkale Hukuk Mecmuası*, 2(1), 149-180. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/khm-issue/68662/1110699>
- Arslan, E., ve Çetiner, T. (2021). Bölgesel Kalkınmada Yerel Yönetimlerin Rolü: Konya Örneği. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 13(24), 89-103. <https://doi.org/10.20990/kilisiibfakademik.883281>
- Arslanel, M. nazan, ve Eryücel, E. (2013). Küreselleşme Sürecinde Egemenlik Kavramının Dönüşümü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 23-36. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisobil-issue/2832/38479>
- Azaklı, S., ve Tek, H. (2016). İl Özel İdarelerinde Yeniden Yapılan(ama)ma Çabaları ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar. *Yönetim ve Ekonomi*, 23(1), 233-246.
- Babaoğlu, C. (2023). Türkiye'de Belediyeciliğin Yüzyılı. *Kriter*, Kasım(84). <https://kriterdergi.com/dosya-100-yil/turkiyede-belediyeciligin-yuzyili>
- Bakırcı, M. (2003). Kırsal Türkiye: Tarihsel Gelişim, Sorunlar ve Kırsal Kalkınma Yaklaşımları. *Journal of Geography*, 11, 75-96.
- Bakırcı, M. (2007). *Türkiye'de Kırsal Kalkınma* (1. bs). Nobel Yayıncılık.
- Berkün, S. (2017). Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Anlayışı. *Şarkiyat*, 9(2), 582-598. <https://doi.org/10.26791/sarkiat.331199>
- Boyacıoğlu, E. Z. (2015). Bölgesel Kalkınmada Turizmin Etkisi. İçinde D. Küçükaltan, H. Çeken, ve Ş. O. Mercan (Ed.), *Turizm Politikası ve Planlaması* (ss. 195-210). Detay Yayıncılık.
- Can, B. (2013). Belediye Hizmetlerinin Yerine Getirilmesinde Öncelik Sırası Sorunu. *EÜHFD*, XVII(1-2), 177-199.
- Chambers, R. (1983). *Rural Development* (1. bs). Pearson Education Limited.
- Chambers, R. (1997). *Whose Reality Counts? Putting the First Last* (1. bs). Intermediate Technology Publications.
- Çağlar, Y. (1986). *Türkiye'de Orman Köyleri ve Kalkındırılmasına Yönelik Etkin-*

- likle (1. bs). Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları No: 340.
- Çakmak, H. K. (2003). Kalkınma İktisadı Literatüründe Gelişme Kavramının Evrimi. *H.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(2), 49-68.
- Çeken, H. (2008). Turizmin Bölgesel Kalkınmaya Etkisi Üzerine Teorik Bir İnceleme. *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi*, X(2), 293-306.
- Çelik, F. (2022). Yerel Kalkınmada İzmir Tarım Modeli'nin Genel Bir Değerlendirmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(43), 79-111.
- Çetin, S. (2009). Yerel Yönetim Birimi Olarak Türkiye'de İl Özel İdareleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25, 249-258. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dpusbe/issue/4767/65562>
- Dalgıç, I. (2023). Katılım Hakkının Temeli: Köy Kanunu. *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Akademik Dergisi*, 6(11), 73-95. <https://doi.org/10.59162/tihek.1286759>
- Demirel, N. (2018). Kır Sosyolojisi ve Kırsal Kalkınma. *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 2(2), 194-210. <https://doi.org/10.46452/baksoder.496796>
- Demirtaş, M. (2012). Yerel Yönetimlerde Bir Halkla İlişkiler Çalışması Olarak Sosyal Paylaşım Ağlarının Kullanımı: Üsküdar Belediyesi Örneği. *Humanities Sciences*, 7(4), 291-314. <https://doi.org/10.12739/10.12739>
- Deniz, G. (2025). Kırsal Kalkınmada Yerel Yönetimlerin Rolü: Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 27(Özel Sayı), 210-226. <https://doi.org/10.33707/akuiibfd.1599913>
- Doğan, B. B. (2011). Kalkınma İktisadının XX. Yüzyıldaki Gelişim Süreci, İktisat Politikalarına Etkisi ve Son On Yıllık Konjonktürün Disiplinin Geleceğine Olası Etkileri. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22, 41-83.
- Doru, S. (2016). 1923-2000 Döneminde Türk Yerel Yönetimleri Üzerine Gerçekleştirilen Reform Çalışmalarının Değerlendirilmesi. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 7(1), 123-132. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uaifd/issue/21602/232013>
- Douglas, D. J. A. (2005). The restructuring of local government in rural regions: A rural development perspective. *Journal of Rural Studies*, 21(2), 231-246. <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2005.01.003>
- Dursun, H. (2007). Belediye Dizgesine Getirilen Yeniliklere Genel Bir Bakış. *TBB Dergisi*, 70, 359-426.
- Emini, F. T. (2009). Türkiye'de Yerel Yönetimler Reformunun İç ve Dış Dinamikleri. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 16(2), 31-48.
- Erbay, Y., ve Akgün, H. (2023). *Türkiye'de ve Avrupa'da Yerel Yönetimler* (2. bs). Der Yayınları.
- European Commission. (2025). *Rural Development Programmes by Country*. https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/rural-development/country_en

- FAO. (2021). *Global Review of Agricultural Census Methodologies and Results (2006–2015). World Programme for the Census of Agriculture 2010* (1. bs). FAO Statistical Development Series No. 18.
- Geray, C. (1968). Toplum Kalkınmasının Ekonomik ve Sosyal Yönleri. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 19, 155-166.
- Gökçe, S., Titiz, T., Özden, F., ve Işın, F. (2022). İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Kırsal Kalkınmaya Yönelik Hizmet Kalitesinin Değerlendirilmesi: Bergama ve Ödemiş İlçeleri Örneği. *Journal of Agriculture Faculty of Ege University*, 59(3), 513-527. <https://doi.org/10.20289/zfdergi.1021553>
- Gözler, K. (2019). Osmanlı Mülki İdare Sistemi Üzerinde Fransız Etkisi: 1864 ve 1871 Vilayet Nizamnameleri Fransa'dan mı İktibas Edilmiştir? *Amme İdaresi Dergisi*, 52(1), 1-32.
- Gözler, K. (2022). *Mahalli İdareler Hukuku* (2. bs). Ekin.
- Green, G. P., & Haines, A. (2012). Asset building and community development. Sage publications
- Gündüz, F. E. (2016). Anayasa Mahkemesi Kararlarına Göre İdari Vesayet. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 20(33), 63-89. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/duhfd/issue/23034/246230>
- Güzel, İ. H. (2020). Yerel Yönetimlerin Kırsal Kalkınmaya Etkileri: Ankara, Konya, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyeleri Örneği. *International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies*, 6(24), 1105-1113. <https://doi.org/10.26728/ideas.367>
- Han, E. (2004). *Kalkınma ve Azgelişmişlik* (E. Han, Ed.; 3. bs, ss. 1-14). Anadolu Üniversitesi.
- Heywood, A. (2016). *Siyasetin ve Uluslararası İlişkilerin Temel Kavramları* (F. Bakırcı, Çev.; 2. bs). BB101 Yayınları.
- Kalaycı, S. (2021). Sosyal Hizmetlerin Yerel Yönetimlerde Örgütlenmesi Üzerine Bir Değerlendirme. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 21(52), 689-714. <https://doi.org/10.21560/spcd.vi.790960>
- Kalkınma Bakanlığı. (2018). *On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)*. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/Cevre_ve_DogalKaynaklarinSurdurulebilirYonetimiCalismaGrubuRaporu.pdf
- Karalezli, G. (2021). Mahalle ve Köyün Birleştirilmesi İle Oluşan Yeni Bir Birim: Kırsal Mahalleler. *Kent ve Çevre Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 50-61. <https://doi.org/10.48118/yykentcevre.935754>
- Karayünlü, G. (2023). *Kırsal Kalkınmada Büyükşehir Belediyelerinin Rolü: Mersin Örneği* [Doktora Tezi]. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kavuncu, A. (2023). Türk Yerel Yönetim Yapısında Kırsal Mahallelerin Sorunları. *İDEALKENT*, 15(41), 606-629. <https://doi.org/10.31198/idealkent.1356666>
- Kaypak, Ş. (2012). Ekolojik Turizm ve Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2012(1), 11-29. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kmusekad/issue/2012/1>

sue/10214/125525

- Keleş, R. (2016). *Şehirciliğin Kuramsal Temelleri* (1. bs). İdeal Kent Araştırmaları.
- Kılıç, Ö., ve İpek, S. (2022). Kırsal Mahalle: Büyükşehirlerde Tekrar Köye Dönüş mü? *TroyAcademy*, 7(1), 1-16. <https://doi.org/10.31454/troyacademy.901752>
- Kızılaslan, N., ve Erdemir, S. (2013). Tarım Danışmanlarının Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Sistemindeki Roller ve Sisteme Bakış Açıları (Tokat İli Merkez İlçe Araştırması). *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi*, 6, 67-84.
- Kızılboga, R., ve Alıcı, V. O. (2013). Türkiye’de Kırsal Alan Belediyeciliği ve Büyükşehir Belediyelerinde İl Mülki Sınırı Uygulaması. *Türk İdare Dergisi*, 476, 353-381.
- Kızılboga, R., ve Batal, S. (2012). Türkiye’de Çevre Sorunlarının Çözümünde Yerel Yönetimlerin Rolü ve Önemi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(20), 191-212.
- Kızıltuğ, T., ve Dağıstan, E. (2021). Türkiye’de Tarım Sektöründeki Küçük Aile İşletmelerinin Pazarlama Desteklemeleri Üzerine Bir Güven Oyunu. *Turkish Journal of Agriculture - Food Science and Technology*, 9(1), 98-105.
- Kocalar, A. O. (2014). Çevre ve Çevre Eğitimi Üzerindeki Yerel Yönetim Etkisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(2/2), 348-362.
- Koç, F. A., ve Ömürgönülşen, U. (2023). 6360 Sayılı Kanunun Getirdiği Yeni Büyükşehir Yönetimi Modelinde Belediyelerin Tarım ve Hayvancılığı Destekleme Görevleri ve Mevcut Faaliyetleri Hakkında Kırsal Alanda Yaşayan Halkın Memnuniyet Düzeyi Üzerine Bir Araştırma: Ankara Örneği. *Memleket Siyaset Yönetimi*, 13(39), 62-69. <https://doi.org/10.56524/msydergi.1288899>
- Kuppusamy Singaravelloo. (2008). Measuring Performance of Local Authorities Using Composite performance Index and Perceived Performance Score, Unpublished Doctor of Philosophy Thesis, submitted to the Graduate School of Management. Universiti Putra Malaysia.
- Kuştepel, Y., ve Yıldırım, B. (2021). Sosyal Sermaye Yaratılmasında Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerin Rolü. *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 21(2), 347-370. <https://doi.org/10.24889/ifede.839804>
- Küçük, Ü. (2022). Yerel İdari Vesayet İlişkisinin Yeni Bir Uygulaması Olarak Oksimoronik Bir Kavram: Kırsal Mahalle. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 30(4), 2163-2199. <https://doi.org/10.15337/suhfd.1127426>
- López-Penabad, M. C., Iglesias-Casal, A., ve Rey-Ares, L. (2022). Proposal for A Sustainable Development Index for Rural Municipalities. *Journal of Cleaner Production*, 357, 131876. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.131876>
- Mevzuat Bilgi Sistemi. (1982). *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası*. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2709.pdf>
- Mevzuat Bilgi Sistemi. (2012). *On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Deği-*

- şiklik Yapılmasına Dair Kanun. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6360&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- Mustakangas, E., ve Vihinen, H. (2024). How do Municipal Strategies Work in Rural Development: A Critical Realist Case Study. *Journal of Rural Studies*, 106, 103215. <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2024.103215>
- Mülayim, Z. G. (2019). *Kooperatifçilik* (8. bs). Yetkin Yayınları.
- Namangaya, A. H., ve Mushi, D. M. (2019). Actors' Influences on Land Use Planning Decisions in Small Towns: The Case of Geita, Gairo and Kibiti Towns in Tanzania. *Open Journal of Social Sciences*, 7, 172-190. <https://doi.org/10.4236/jss.2019.77016>
- Nurunisa, V. F., ve Fadila, I. (2022). Agribusiness Risk of Dairy Farmer Cooperative (Case Study: Bogor Dairy Production and Livestock Business Cooperative). *Jurnal AGRISEP: Kajian Masalah Sosial Ekonomi Pertanian dan Agribisnis*, 21(01), 117-130. <https://doi.org/10.31186/jagrisep.21.1.117-130>
- Nyawo, J. C., ve Mubangizi, B. C. (2021). An Exploration of Government Administrative Processes in Supporting Agro-smallholders' Access to Municipal Markets in eThekweni Municipality, KwaZulu-Natal Province. *Africa's Public Service Delivery and Performance Review*, 9(1), 528. <https://doi.org/10.4102/apsdpr.v9i1.528>
- Oakley, P., ve Garforth, C. (1985). *Guide to Extension Training* (1. bs). FAO.
- Ongun, U., ve Gövdere, B. (2015). Kırsal Turizmin Kırsal Kalkınmaya Etkisi: Şirince Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(2), 46-55.
- Ökde, F. (2023). Cumhuriyet'in Kuruluş Yıllarında Belediye Yapılanması Üzerinde Osmanlı Etkisi. *Akademik Hassasiyetler*, 10(Cumhuriyet Özel), 511-536. <https://doi.org/10.58884/akademik-hassasiyetler.1358152>
- Ökmen, M., ve Elma, F. (2013). *Türk Dünyasında Yerel Yönetimler* (1. bs). Türk Dünyası Belediyeler Birliği Yayını.
- Önver, Ş. B. (2019). Altıncı Daire-i Belediye ve Günümüz Belediye Hizmetleriyle Karşılaştırılması. *Takvim-i Vekayi*, 7(1), 37-72. <https://dergipark.org.tr/pub/takvim/issue/44522/540042>
- Özaslan, R. K., ve Alıcı, O. (2014). Kalkınma Planlarında Yerel Yönetimler ve Yapılan Reformlar Çerçevesinde Mukayesesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(26), 315-342. <https://dergipark.org.tr/pub/mkusbed/issue/19572/208211>
- Özden, F., ve Olgun, F. A. (2017). Kırsal Kalkınmada Yerel Yönetimler ile Üretici Örgütlerinin İşbirliği Olanakları Üzerine Bir İnceleme: İzmir İli Örneği. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi*, 52(Özel Sayı), 257-283.
- Özer, M. A. (2005). *Günümüzün Yükselen Değeri: Yeni Kamu Yönetimi*. 59, 3-46.
- Özgür, H. (2002). Türkiye'de Küçük Belediyelerin Sorunları ve Çözüm Önerileri. İçinde B. Parlak ve H. Özgür (Ed.), *Avrupa Birliği ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye'de Yerel Yönetimler* (ss. 285-330). Alfa Kitabevi.
- Özhan, M., ve Karataş, S. (2020). Kırsal Kalkınmada Elazığ Belediyesi'nin Rolü. *Akademik İzdüşüm Dergisi*, 5(2), 205-215.

- Özkan, E. (2007). *Türkiye’de Kırsal Kalkınma Politikaları ve Kırsal Turizm* [Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pektaş, E. K. (2010). Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Temel Sorunlar. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 5(1), 4-22.
- Przeworski, A., Stokes, S. C. and Manin, B. (1999). *Democracy, Accountability, and Representation*. New York: Cambridge University Press.
- Poostchi, I. (1986). *Rural Development and the Developing Countries. An Interdisciplinary Introductory Approach* (1. bs). Alger Press.
- Resmi Gazete. (1984). *Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun*. www.resmigazete.gov.tr/arsiv/18453.pdf
- Resmi Gazete. (1987). *İl Özel İdaresi Kanunu*. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/19471.pdf>
- Resmi Gazete. (2005a). *Belediye Kanunu*. www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5393.pdf
- Resmi Gazete. (2005b). *İl Özel İdaresi Kanunu*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/03/20050304-1.htm>
- Resmi Gazete. (2006). *Tarımsal Yayımlar ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik*. <https://www.tarimorman.gov.tr/EYDB/Belgeler/TDYH/yonetmelik.pdf>
- Resmi Gazete. (2013). *On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/03/20130322-2.htm>
- Resmi Gazete. (2018). *Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/10/20181009-12.pdf>
- Sabet, N. S., ve Khaksar, S. (2024). The Performance of Local Government, Social Capital and Participation of Villagers in Sustainable Rural Development. *The Social Science Journal*, 61(1), 1-29. <https://doi.org/10.1080/03623319.2020.1782649>
- Sevinç, G., Davran, M. K., ve Sevinç, M. R. (2018). Türkiye’de Kırdan Kente Göç ve Göçün Aile Üzerindeki Etkileri. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 3(6), 70-82. <https://dx.doi.org/10.25204/iktisad.330930>
- Sevinç, G., Aydoğdu, M. H., Cançelik, M., ve Sevinç, M. R. (2019). Farmers’ Attitudes toward Public Support Policy for Sustainable Agriculture in GAP-Şanlıurfa, Turkey. *Sustainability*, 11(23), 6617. <https://doi.org/10.3390/su11236617>
- Sevinç, G., ve Binici, T. (2023). A Study on the Levels of Fulfilling the Expectations of Cooperative Managers of the Social Support Project in Rural Area (SSPRA/KASDEP) Implemented in Şanlıurfa Province. *International Social Sciences Studies Journal*, 9(112), 7153-7163. <http://dx.doi.org/10.29228/sssj.70323>
- Sheina, S., ve Fedorovskaya, A. (2018). Conceptual Framework for Sustainable

- Development of Rural Areas: Environmental Issues. *MATEC Web of Conferences*, 193, 01012. <https://doi.org/10.1051/mateconf/201819301012>
- Şahin, M. S. (2021). *Türkiye’de Kırsal Kalkınma Politikaları ve Projelerinin Yönetim Sorunsalı* [Doktora Tezi]. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şimşek, Y. B., ve Armağan, G. (2020). Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinde Algılanan Hizmet Kalitesi: Aydın İlinde Bir Uygulama. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 12(2), 150-169.
- Tarım ve Orman Bakanlığı. (2021). *Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi (2021-2023)*. www.tarimorman.gov.tr/TRGM/Belgeler/UKKS-Strateji-Belgesi.pdf
- Tarım ve Orman Bakanlığı. (2023). *Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkındaki Tebliğ (Tebliğ No: 2023/51)*. <https://www.tarimorman.gov.tr/TRGM/Belgeler/0KIRSAL%20KALKINMA%20DA%C4%B0RE%20BA%C5%9EKANLI%C4%9EI/KKYDP%20TEBL%C4%B0%C4%9E/KKYDTEBL%C4%B0%C4%9E.pdf>
- Toprak, Z. (2014). *Yerel Yönetimler*. <https://www.siyasalkitap.com/u/siyasalkitap/docs/y/e/yerel-yonetimler-site-pdf-1567588028.pdf>
- Tortop, N., Aykaç, B., ve Yayman, H. (2006). *Mahalli İdareler* (1. bs). Nobel Yayınları.
- TÜİK. (2024a). *Tarım Verileri*. <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=tarim-111&dil=1>
- TÜİK. (2024b). *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, Şanlıurfa İl Nüfusu*. <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>
- UNDP Türkiye. (2025). *Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Projesi*. <https://www.undp.org/tr/turkiye/projects/kirsal-dezavantajli-alanlar-kalkinma-projesi>
- UNESCO. (2021). *Reimagining Our Futures together: A New Social Contract for Education*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- UNESCO. (2025). *UNESCO and Sustainable Development Goals*. <https://www.unesco.org/en/sdgs>
- Usta, S., Akman, E., ve Kocaoğlu, M. (2018). 6360 Sayılı Kanun’un Büyükşehir Belediye Sistemine Etkileri: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Yerel Yönetimler, Nisan* (Özel Sayı), 217-249.
- Uzun, T., ve Kurt, H. (2002). Avrupa Birliği’ne Giriş Sürecinde Türkiye’de Yerel Yönetimler ve Sorunları. *İçinde Avrupa Birliği ile Bütünleşme Sürecinde Türkiye’de Yerel Yönetimler* (1. bs, ss. 73-98). Alfa Yayınları.
- Yalçın, A. Z. (2022). Yerel Kalkınma Bağlamında Kooperatifler ve Belediye Etkileşimi. *Maliye Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 1-20.
- Yamane, T. (2010). *Temel Örnekleme Yöntemleri* (A. Esin, Çev.). Literatür Yayıncılık.

- Yiğit, V. (2008). *1648 Vestefalya Barışından 1815 Viyana Kongresine kadar ki Dönemde Uluslararası Sistemin Dönüşümü* [Yüksek Lisans Tezi]. Kadri Has Üniversitesi Sosyal Bilimler enstitüsü.
- Yüksel, D. (2022). Kırsal Alanlarda Sosyal Kalkınma ve Sosyal Hizmet İlişkisi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 22(57), 745-773. <https://doi.org/10.21560/spcd.vi.1019369>
- Zeytin, M., ve Kırhoğlu, H. (2014). Çevre Yönetim Sistemi ve Yerel Yönetimler. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(5), 238-254.